

De klimaatspagaat

Hoe komen we van **veel weten**
naar **meer doen?**

Reint Jan Renes, November 2023

Drie kwart van de Nederlanders maakt zich wel degelijk druk om het klimaat

Wereld schiet tekort in klimaataanpak: 3 graden opwarming op de loer

“Landen moeten **meer klimaatactie ondernemen om te voorkomen dat de aarde deze eeuw met bijna **3 graden opwarmt.**”**

(Emissions Gap Report Verenigde Naties, November, 2023)

**‘Kloof tussen woorden
en daden.’**

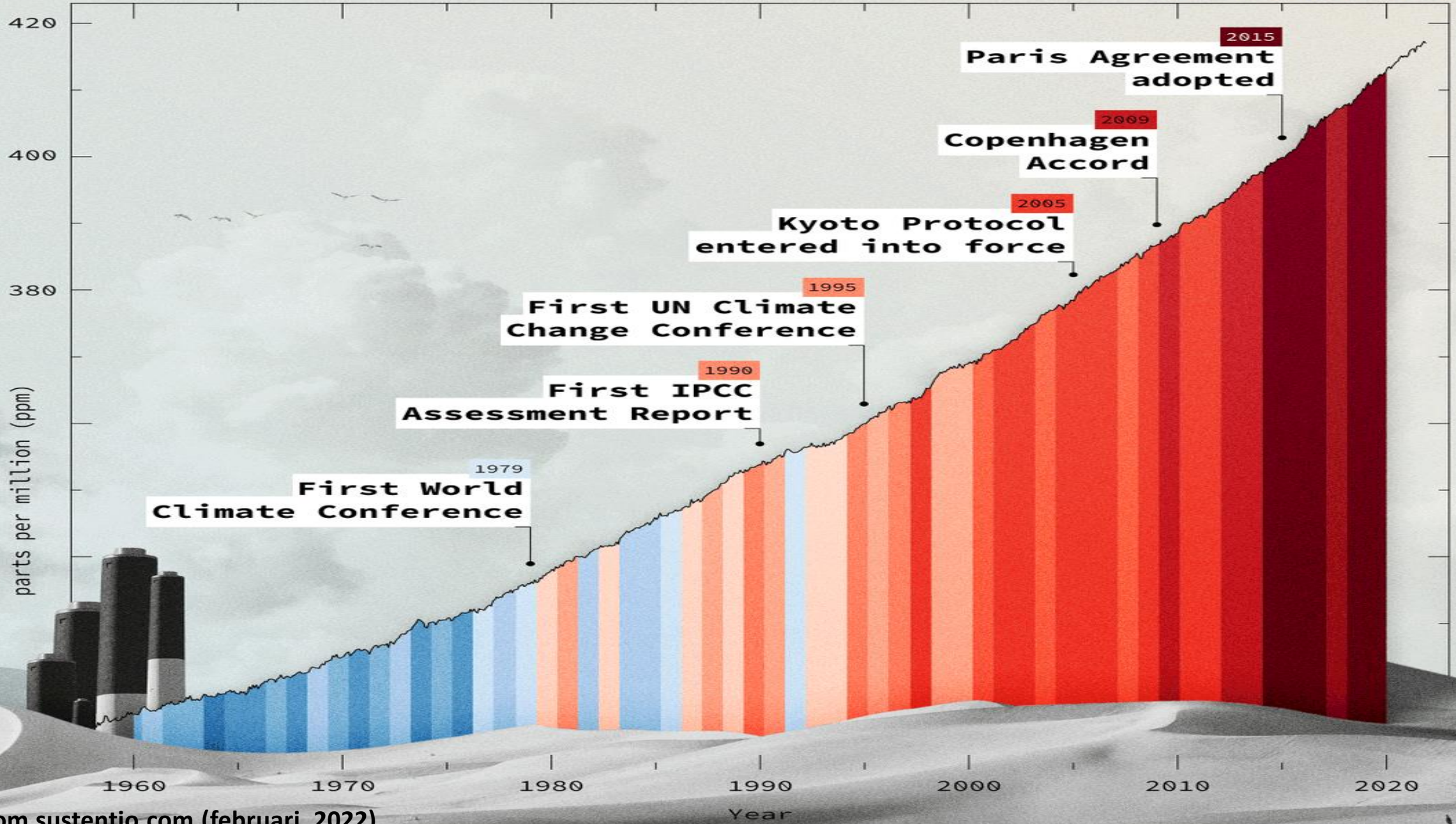
Verenigde Naties, November 2023

- ‘Action, action, action’
(Premier Rutte op de klimaattop in Glasgow, 1 november, 2021)

Trends in Atmospheric CO₂ vs Global Temperature Change

#climateINACTIONstripes

Composite Graph of: Atmospheric CO₂ at Mauna Loa Observatory, December 2021 - Scripps Institution of Oceanography & NOAA Global Monitoring Laboratory | #ShowYourStripes - Graphics & Lead scientist: Ed Hawkins, National Centre for Atmospheric Science, University of Reading; Data: UK Met Office | Design by: sustentio [PG] | Licence: CC-BY
@wuehler_luiz @vriebekeme @marcusasmitt @sustentioEJ

“Ergens **bewust van zijn
en er naar **handelen** zijn
twee verschillende
dingen”**

(Uit: Tijd voor biodiversiteit, Naturalis, september 2021)

VROEGER

**Brenda had besloten
milieubewuster te gaan leven**

NU

**ÉIGENLIJK KAN
DIT DUS NIET...**

'Moral Disengagement'

**Gebrek aan (individueel)
eigenaarschap**

Unrealistisch

optimisme

'Solution **Aversion**'

Drie kwart van de Nederlanders maakt zich wel degelijk druk om het klimaat

Dit jaar (2023) breekt record na record: die van **heetste** zomer, **heetste** september en naar verwachting ook het **heetste** jáár ooit.

Motivationaleel Ambivalent

Tegels uit de tuin? Minder vlees?

Korter douchen?

Eigen auto weg?

Duurzame keuzes

Status quo bias

Duurzame keuzes

Threat of the status quo

Status Quo Bias

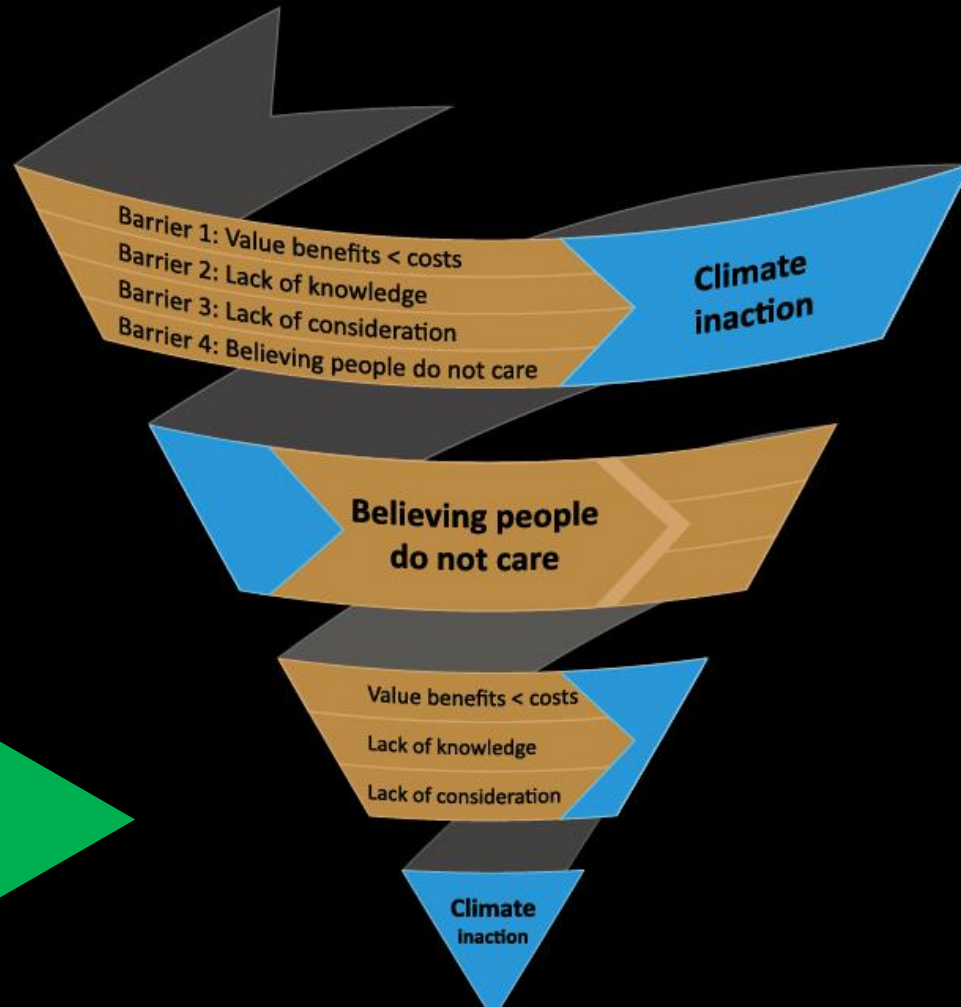
“Tendency to maintain the current state of affairs”

Shutterstock / Great Pics Worldwide / Peter J. Wilson

Klimaatverandering: burger wacht op bedrijven, bedrijven wachten op overheid, overheid wacht op burger

Spiral of **inaction**

**Niets doen is
besmettelijk.**

The background image shows an outdoor patio area with large, light-colored square tiles. There are several wooden chairs and a table arranged on the patio. In the background, there is a building with large glass windows and a mountain range under a clear sky. The overall scene is bright and sunny.

NATUURSTEEN
NOORDELIG.NL

GROTE TEGELS VOOR BUITEN

HANDIG OM TE WETEN!

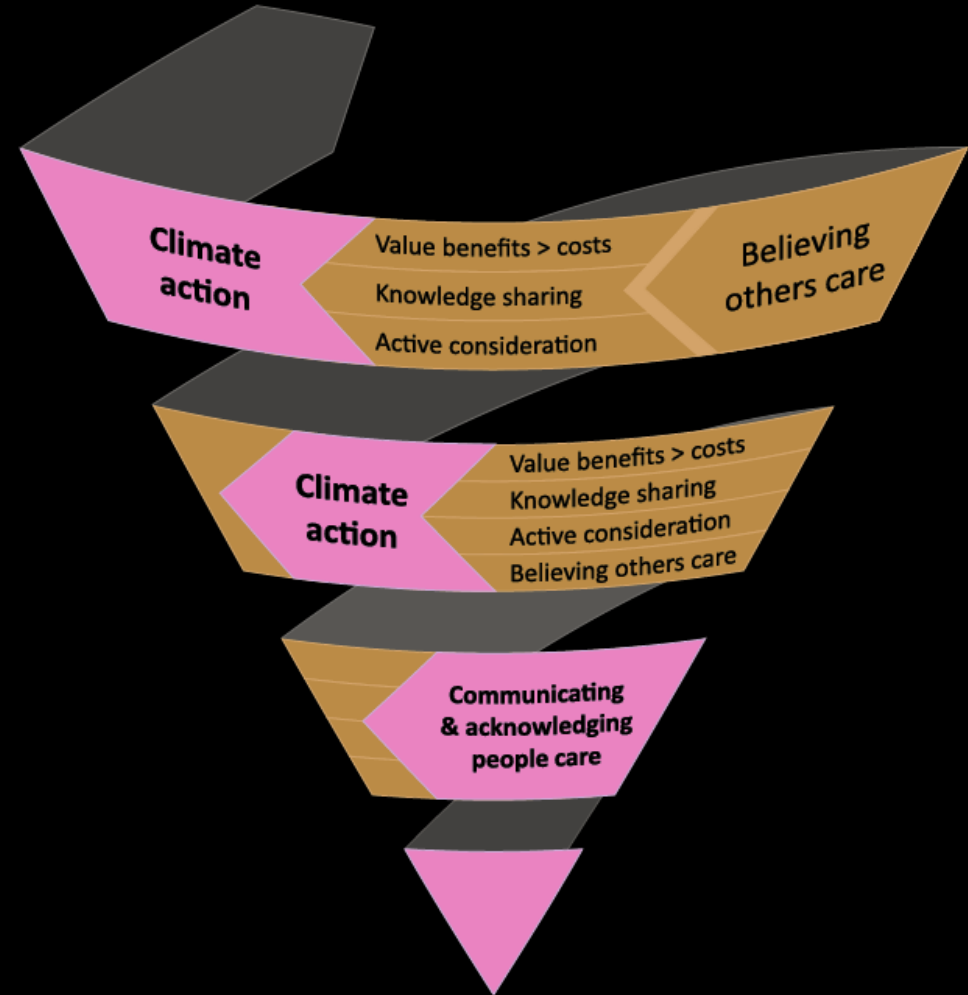
'Beste tijdperk van auto ligt nog voor ons'

Mark Harbers, maart 2023

Doen **versterkt**
doen.

Spiral of **action**

Wanneer?

Zaterdag 22 april
van 10.00-15.00 uur

Dus hoe **doorbreken** we de
status quo en **overbruggen**
we de motivational gap?

“Doing good louder”

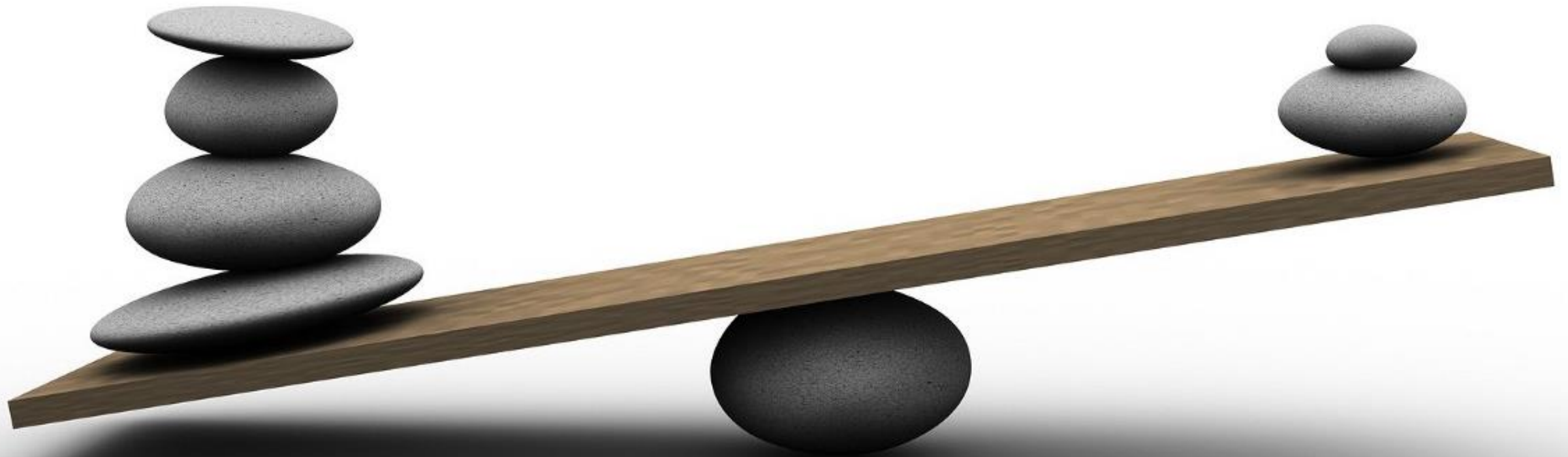
Practice what you preach

Preach what you practice

‘Hoge inkomens groep’ is wereldwijd – en historisch -
grootste aanjager van klimaatverandering

De **top 10%** inkomens ('hoge SEP')
zijn voor **40 tot 60%**
verantwoordelijk voor de
wereldwijde CO₂ uitstoot.

(Nielsen, et al., 2021)

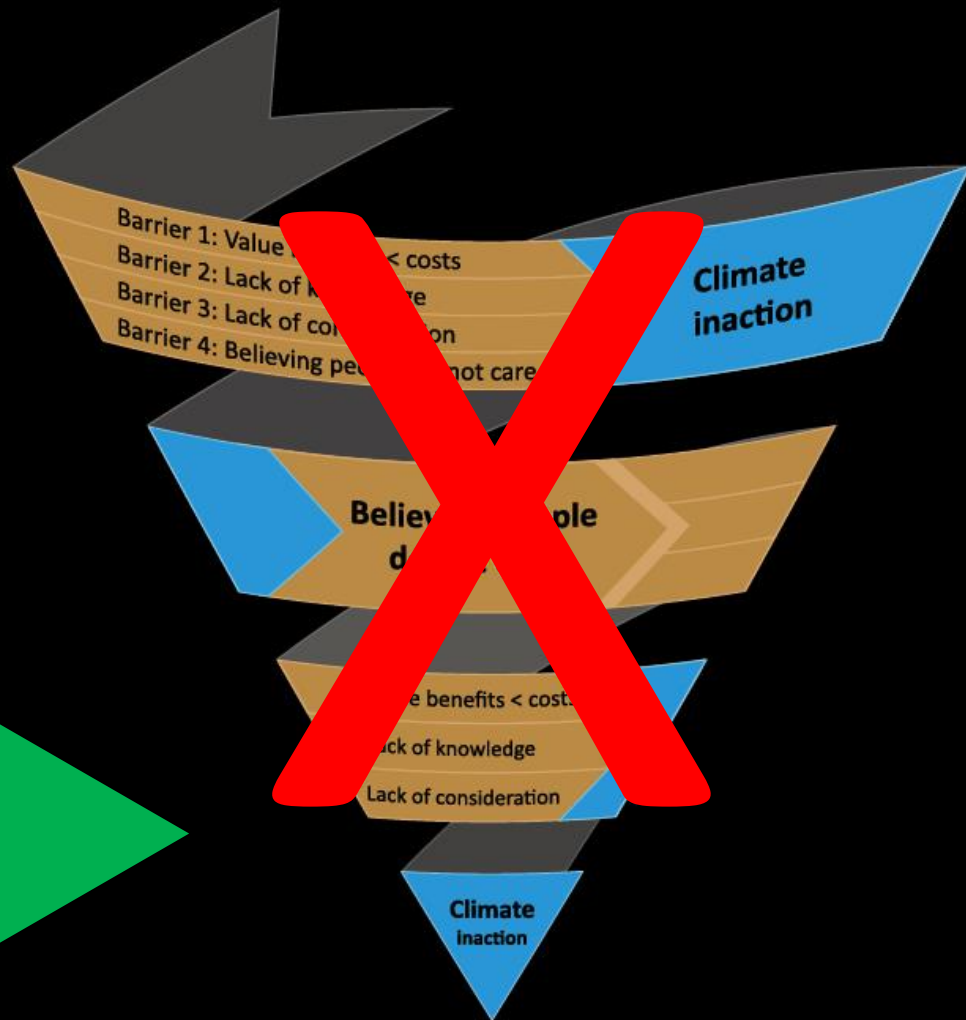
(Nielsen, et al., 2021)

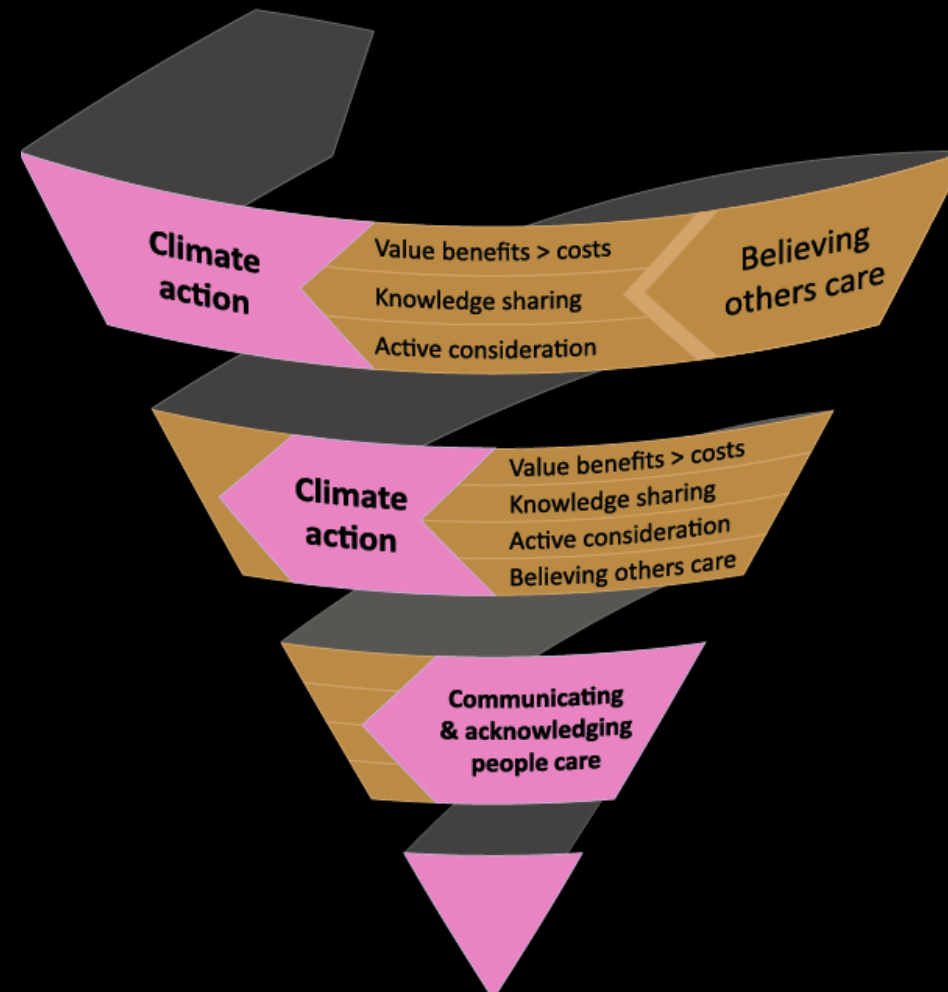
‘Hoge inkomensgroep’ is in
potentie **grootste aanjager**
van verandering.

Spiral of **inaction**

Spiral of **action**

De klimaatspagaat

Van weten naar doen

Reint Jan Renes, November 2023